

Η Κύπρος ως καταφύγιο των Βυζαντινών μετά την Άλωση

[/ Αφιερώματα / Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα](#)

Η Άλωση της Κωνσταντινούπολης στις 29 Μαΐου 1453 δεν σήμανε μόνο το τέλος της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, αλλά και την αρχή ενός μεγάλου κύματος προσφυγιάς για χιλιάδες Βυζαντινούς που αναζήτησαν ασφάλεια σε χριστιανικά κράτη της Μεσογείου. Σύμφωνα με την χριστιανική παράδοση, ανάμεσα στους σημαντικότερους προορισμούς βρέθηκε και η Κύπρος, η οποία εξελίχθηκε σε καταφύγιο για μέλη της βυζαντινής αριστοκρατίας, λόγιους και ανθρώπους της αυτοκρατορικής αυλής.

Καθοριστικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία διαδραμάτισε η βασίλισσα της Κύπρου Ελένη Παλαιολογίνα, σύζυγος του βασιλιά Ιωάννη Β΄ των Λουζινιανών και μέλος της βυζαντινής δυναστείας των Παλαιολόγων. Η παρουσία της στο κυπριακό

βασιλείο δημιούργησε έναν ισχυρό δεσμό ανάμεσα στην Κύπρο και τον ελληνικό κόσμο σε μια από τις πιο κρίσιμες περιόδους της ιστορίας του.

Προστάτιδα των προσφύγων

Οι ιστορικές πηγές αφήνουν να εννοηθεί ότι η Ελένη Παλαιολογίνα υποδέχθηκε και στήριξε πολλούς Βυζαντινούς που εγκατέλειψαν την Κωνσταντινούπολη και τον Μορέα μετά την οθωμανική κατάκτηση. Μέσα από τη δράση της, αρκετοί πρόσφυγες βρήκαν θέση στην αυλή των Λουζινιανών, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της ελληνικής παρουσίας στο νησί.

Σύμφωνα με το *Chronicle of Amadi*, η Ελένη Παλαιολογίνα έφθασε στην Κύπρο στις 2 Φεβρουαρίου 1442, όπου λίγο αργότερα νυμφεύθηκε τον βασιλιά των Λουζινιανών Ιωάννη Β΄.

Η βασίλισσα θεωρείται από τους ιστορικούς μία από τις ισχυρότερες προσωπικότητες της εποχής στην Κύπρο, καθώς προώθησε ενεργά την ορθόδοξη παράδοση και λειτούργησε ως προστάτιδα της βυζαντινής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η Κύπρος ως γέφυρα Ανατολής και Δύσης

Η άφιξη των προσφύγων δεν είχε μόνο ανθρωπιστική διάσταση. Οι Βυζαντινοί που εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο μετέφεραν γνώσεις, παραδόσεις, καλλιτεχνικά ρεύματα και διοικητικές πρακτικές που συνέβαλαν στη διατήρηση στοιχείων του βυζαντινού πολιτισμού μετά την πτώση της αυτοκρατορίας.

Παράλληλα, η γεωγραφική θέση της Κύπρου την κατέστησε ενδιαμέσο σταθμό για όσους συνέχισαν το ταξίδι τους προς τη Δυτική Ευρώπη, κυρίως προς τη Βενετία και τις ιταλικές πόλεις. Για άλλους, ωστόσο, το νησί αποτέλεσε μόνιμο τόπο εγκατάστασης, χάρη στους δεσμούς που είχαν δημιουργηθεί μεταξύ των Παλαιολόγων και του βασιλικού οίκου των Λουζινιανών.

Η κληρονομιά της Άλωσης στην Κύπρο

Η Κύπρος του 15ου αιώνα ήταν μια πολυεθνική και πολυπολιτισμική κοινωνία, στην οποία συνυπήρχαν Λατίνοι, Έλληνες, Αρμένιοι και άλλες κοινότητες. Η εγκατάσταση Βυζαντινών προσφύγων μετά το 1453 ενίσχυσε περαιτέρω τον ελληνικό χαρακτήρα του νησιού και συνέβαλε στη διατήρηση της βυζαντινής πνευματικής και πολιτιστικής παράδοσης.

Έτσι, ενώ η Κωνσταντινούπολη είχε πλέον περάσει στα χέρια των Οθωμανών, η Κύπρος συνέχισε να λειτουργεί ως χώρος διάσωσης της βυζαντινής μνήμης και ως γέφυρα που συνέδεε τον κόσμο της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας με τη Δύση.

Πηγή: Sigmalive.com